

STRATEŠKI PLAN

SAVEZA UDRUGA ZA AUTIZAM HRVATSKE
2022. - 2027.

Uvod

Strateški plan Saveza udruga za autizam Hrvatske nastao je s ciljem da se odrede organizacijski ciljevi i prioritete kao i vizija organizacijskog razvoja za period od narednih pet godina, odnosno razdoblje od 2022. do 2027. godine.

Strateški plan usvojen je na Redovnoj godišnjoj skupštini Saveza udruga za autizam Hrvatske održanoj 02.10.2021. godine.

Misija i vizija

Savez udruga za autizam Hrvatske (skraćeno SUZAH) je nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija koja djeluje s ciljem promicanja statusa i kvalitete življenja te pružanja pomoći osobama s autističnim poremećajem i pružanja podrške osobama koje su s njima povezane: srodstvom, življenjem ili profesionalnom aktivnosti.

SUZAH djeluje kao savez udruga koje djeluju u području autizma te su s teritorija cijele Hrvatske.

SUZAH je demokratski ustrojena, reprezentativna i inkluzivna te kao takva prepoznata u RH i međunarodno – članica IAAE (International Association Autism-Europe) od 1992., te WAO (World Autism Organisation) od 1999. godine.

Misija SUZAH-a jest informiranje, savjetovanje, edukacija, pružanje podrške obiteljima osoba s autizmom te zastupanje potreba djece, mladih i odraslih osoba s autizmom, kako na razini države tako zajedno sa udrugama članicama tako i na razinama lokalnih zajednica.

Glavna djelatnost i vizija SUZAH-a i njenih članica jest promicanje statusa i kvalitete življenja osoba s autizmom te poticanje razvoja mreže usluga za osobe s autizmom na cijelom teritoriju RH.

SUZAH svoje ciljeve ostvaruje kroz umrežavanje, zagovaranje, dijalog i partnerstva, javno djelovanje, informiranje i neformalno obrazovanje, istraživanja i izdavaštvo.

Statutom definirani načini ostvarivanja cilja i vizije:

- Okupljanjem, informiranjem, povezivanjem i koordiniranjem djelovanja članova i članica;
- Promicanjem statusa osoba s poremećajem iz spektra autizma putem iniciranja legislativnih odredbi na državnoj razini te praćenjem i promicanjem društvene brige o ovoj populaciji, posebno na području zdravstvene zaštite, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja te rada;
- Postizanjem i ostvarivanjem prava obitelji osoba s poremećajem iz spektra autizma ukazivanjem potreba i iniciranja legislativnih odredbi;
- Suradnjom sa svim relevantnim tijelima državne uprave, ministarstvima i fondovima, komisijama i radnim grupama te županijskim i gradskim tijelima;
- Iniciranjem osnivanja novih ili širenja kapaciteta postojećih rehabilitacijskih ustanova, životnih zajednica i radionica za osobe s poremećajem iz spektra autizma te

- podupiranjem kvalitete rada i življenja u postojećim ustanovama i stalnom suradnjom sa svim činiocima u rehabilitaciji i zaštiti osoba s poremećajem iz spektra autizma;
- Poticanjem razvijanja mreže ustanova, životnih zajednica i radionica te posebnih programa rehabilitacije za djecu i odrasle osobe s poremećajem iz spektra autizma u Republici Hrvatskoj;
  - Podupiranjem u radu i poticanjem osnivanja istih regionalnih udruga putem pružanja stručne pomoći u formiranju i radu te u realizaciji pojedinih akcija od zajedničkog interesa;
  - Izučavanjem problema osoba s poremećajem iz spektra autizma, postignuća i iskustava legislativnih i rehabilitacijskih rješenja u svijetu;
  - Suradnjom i razmjenom iskustava sa srodnim savezima i udrugama te znanstvenim institucijama u zemlji i svijetu, praćenjem znanstveno-stručnih dostignuća na području poremećaja iz spektra autizma i sudjelovanjem na znanstveno-stručnim skupovima;
  - Poticanjem i organiziranjem prikupljanja dobara i sredstava te njihovim usmjeravanjem u svrhu podizanja kvalitete življenja osoba s poremećajem iz spektra autizma i ostvarivanja aktivnosti koje su od interesa ove populacije:
  - Organiziranjem ciljane skupne pomoći osobama s poremećajem iz spektra autizma, njihovim obiteljima i osobama koje se profesionalne bave ovom populacijom;
  - Poticanjem specijaliziranog stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba koje se profesionalno bave ovom populacijom te znanstveno-stručnog izučavanja problematike vezane uz poremećaje iz spektra autizma;
  - Informiranjem javnosti o potrebama ove populacije i promicanjem njihovog statusa u društvu;
  - Organiziranjem znanstveno-stručnih skupova, stručnih seminara, radionica i drugih skupova;
  - Informativno-izdavačkom djelatnosti;
  - Angažiranjem stručnih suradnika za pojedine poslove;
  - Drugim oblicima djelovanja u svrhu unapređivanja društvene brige za osobe s poremećajem iz spektra autizma.

Strateški plan 2022. - 2027.

Ciljevi i praćenje postizanja ciljeva

1. USPOSTAVLJANJE PRISTUPAČNOG, FUNKCIONALNOG I SUVREMENOG SUSTAVA SKRBI ZA OSOBE S AUTIZMOM NA PODRUČJU RH

Ovim ciljem Savez želi postići utjecaj na dvije glavne razine pružanja usluga za osobe s autizmom u Hrvatskoj. Prvo, na zakonodavnu razinu, kojoj doprinosi prvi specifični cilj jer se na njezinoj razini definiraju okviri prava osoba s autizmom, ali i regulative oko pristupa detekciji autizma kod djece. Tu nisu cilj samo donositelji regulativa (Vlada i državni resori), već i stručne institucije, poput strukovnih komora pomagačkih struka te državne institucije, poput Centara za socijalnu skrb. Drugo, na implementacijskoj razini, kao produžetku zakonodavne razine, gleda se zagovaranje prema tijelima koja donose strateške i akcijske dokumente te samu implementaciju politika prema osobama s autizmom, što su opet Centri za socijalnu skrb, ali i bolnice i bolnički centri, stručne dijagnostičke i rehabilitacijske institucije, i dr.

- **Jačanje pritiska na donosiocel odluka oko tema dijagnostike i rane intervencije** (Ministarstva, Vlada RH, ali i strukovne komore, centri za socijalnu skrb, političke stranke, *premijer*)
- **Institucionalno zagovaranje i praćenje implementacije vezano za probir, dijagnostiku i ranu intervenciju**
- **Zagovaranje sustavne skrbi za odrasle osobe s autizmom**
- **Otvaranje novih kanala komunikacije i suradnje s resornim ministarstvima (Min. zdravstva i MROSP)**
- **Povezivanje s osobama sa visokofunkcionalnim autizmom s ciljem identificiranja i osnaživanja samozagovaratelja**
- **Mapiranje donositelja odluka i "političkih influencera" (osobe sa snažnom prisutnošću u političkom životu grada, regije ili države) koji mogu biti saveznici s ciljem razvoja suradnje**

Intervencijska logika:

Cilj	Objektivno mjerljivi pokazatelji uspjeha	Izvori i način provjere indikatora	Pretpostavke
<p>1. Uspostavljanje pristupačnog, funkcionalnog i suvremenog sustava skrbi za osobe s autizmom na području RH</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Stvaranje 5+ dijagnostičkih timova u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Osijeku, Dubrovniku, Zadru, Varaždinu, Puli, Sisak/SB... ● Usluge rane intervencije u regionalnim centrima ● Prilagodba Zakona o socijalnoj skrbi i druge zakonske promjene... ● Broj novih stambenih zajednica (3) ● Definiranje statusa osoba nakon 21. godine u CZSS i tijelima vještačenja ● Dnevni programi za mlade u zajednici (1 na 100.000 stanovnika) ● Broj novih aktivnosti temeljem suradnje s resorima (10) ● Broj samozagovaratelja (2 u 2 tijela) ● Broj donositelja i influencera (15) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Godišnji izvještaji resora i tijela ● Informacije članica 	<ul style="list-style-type: none"> ● Bolja financijska situacija ● Povećani ljudski kapaciteti

2. JAČANJE STRUČNIH KAPACITETA SAVEZA I STRUČNJAKA U PODRUČJU TE JAČANJE VEZA S NJIMA

Ovim ciljem Savez želi ojačati kapacitete stručnjaka koji rade s osobama s autizmom (npr. medicinskog osoblja, rehabilitatora, socijalnih radnika, itd.) kako bi bolje mogli prepoznati osobe s autizmom, znali primjereno ophoditi s njima i odgovoriti na njihove potrebe, bez predrasuda. Kako bi se to postiglo potrebno je osnažiti suradnju s institucijama gdje rade ti stručni djelatnici, ali i obrazovnim ustanovama koje ih stvaraju, poglavito Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom (ERF). Također, kako bi se to postiglo potrebno je jačati i kapacitete Saveza za pružanje edukacije kako bi se to postiglo.

- Jačanje kapaciteta i vidljivosti Saveza kao pružatelja edukacija za stručnjake
- Senzibiliziranje zdravstvenih djelatnika i djelatnika u javnom sektoru te jačanje njihovih vještina za komuniciranje i postupanje sa osobama s autizmom
- Identifikacija stručnjaka s ERF-a i jačanje suradnje s ciljem transfera znanja i jačanja zajedničkog djelovanja
- Jačanje kapaciteta Saveza kroz mapiranje aktera koji su "gatekeeperi" (osobe koje posjeduju informacije i moć da pokrenu neki proces), usluga i procesa vezanih uz osobe s autizmom diljem Hrvatske

Intervencijska logika:

Cilj	Objektivno mjerljivi pokazatelji uspjeha	Izvori i način provjere indikatora	Pretpostavke
2. Jačanje stručnih kapaciteta saveza i stručnjaka u području te jačanje veza s njima	<ul style="list-style-type: none"> ● Broj provedenih edukacija (25) ● Provedene edukacije u manjim sredinama (6) ● Broj senzibiliziranih djelatnika (500) ● Broj materijala produciranih s ERF-om (3) ● Broj novih aktivnosti s ERF-om (5) ● Mapirani gatekeeperi (15) ● Izrada dokumenta s mapiranim uslugama i procesima 	<ul style="list-style-type: none"> ● Godišnji izvještaj o radu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Bliska suradnja s udrugama članicama ● ('Retreat' s ERF-om')

3. POVEĆANJE VIDLJIVOSTI SAVEZA U JAVNOSTIMA I POVEĆANJE RAZUMIJEVANJA JAVNOSTI O PROBLEMIMA OSOBA S AUTIZMOM I NJIHOVIH OBITELJI

Ovim ciljem Savez želi postići veću prepoznatljivost svojeg rada s ključnim javnostima (roditeljima osoba s autizmom, stručne javnosti i donositelja odluka) te vidljivost članstva kao pružatelja podrške. U tu svrhu cilj je također povezati vidljivost prema općoj javnosti kako bi ju se senzibiliziralo i osvijestilo o problemima osoba s autizmom. Važan aspekt postizanja cilja je unapređenje komunikacijski kanala Saveza.

- **Povećati vidljivost Saveza i njegovih članica kao pružatelja podrške i zagovaratelja prava osoba s autizmom prema roditeljima kako bi stvorilo međusobno razumijevanja i zajednička suradnja**
- **Razviti nove modele komunikacije sa stručnom i političkom javnosti kako bi bili bolje informirani i djelovali s ciljem poboljšanja sustava podrške za osobe s autizmom i njihove obitelji**
- **Razvijanje kvalitetnijih odnosa s medijima i novinarima sa ciljem senzibilizacije javnosti o potrebama osoba s autizmom**
- **Informiranje i senzibiliziranje javnosti o specifičnostima autizma kroz zajedničke informativne kampanje**
- **Saveza i njegovih članica, s posebnim naglaskom na Svjetskom danu svjesnosti o autizmu i međusektorskoj suradnji u provedbi**
- **Unapređenje komunikacijskih kanala Saveza s ciljem povećanja vidljivosti i kvalitetnije komunikacije s javnostima**

Intervencijska logika:

Cilj	Objektivno mjerljivi pokazatelji uspjeha	Izvori i način provjere indikatora	Pretpostavke
<p>3. Povećanje vidljivosti saveza u javnostima i povećanje razumijevanja javnosti o problemima osoba s autizmom i njihovih obitelji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Broj posjetitelja konferencija (rast s trenutnih 30 na 50), povećanje broja individualnih posjetitelja, pratitelja itd. ● Povećanje angažmana i broja roditelja na aktivnostima udruga članica ● Broj saveznika koji su nastupali u medijima i na političkoj sceni (10) ● Broj novinara koji su objavili sadržaj kao rezultat suradnje sa Savezom (6) ● Broj aktivnosti u sklopu informativnih kampanja (5+5) ● Veći doseg i angažman na komunikacijskim kanalima (za 30%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Godišnji izvještaj ● Pressclipping ● Alati za statistiku komunikacijski kanala ● Adrema 	<ul style="list-style-type: none"> ● Povećani ljudski kapaciteti ● Povećani kapaciteti za medijsku komunikaciju

4. OSNAŽIVANJE I PROŠIRENJE MREŽE ČLANICA S CILJEM POVEĆANJA KAPACITETA SAVEZA I KVALITETE SURADNJE

Ovim ciljem Savez želi osnažiti svoje članstvo kroz poboljšanje komunikacije i aktiviranje postojećih članice te ciljano proširenje članica na geografska područja kako bi se postigla bolja terenska pokrivenost u zemlji. Usto, cilj je Saveza aktivno raditi na jačanju kapaciteta članstva kako bi se manje članice moglo kapacitirati za profesionalizaciju i ozbiljniji projektni rad, a članice srednje veličine (koje su već profesionalizirane) osnažiti za veći rast i rad na EU projektima.

- **Poboljšanje komunikacije s članicama kako bi se dobio bolji pregled njihovog stanja i njihovih potreba**
- **Potaknuti članice za aktivnije djelovanje unutar Saveza s ciljem kvalitetnije uzajamne suradnje**
- **Povećati članstvo u regijama gdje je Savez podzastupljen (Dalmacija i Slavonija) s ciljem da se pojača watchdog (praćenje s ciljem što kvalitetnijih politika i usluga) kapacitete diljem zemlje**
- **Jačanje kapaciteta članstva podrškom u njihovom organizacijskom rastu i razvoju**

Intervencijska logika:

Cilj	Objektivno mjerljivi pokazatelji uspjeha	Izvori i način provjere indikatora	Pretpostavke
<p>4. Osnaživanje i proširenje mreže članica s ciljem povećanja kapaciteta Saveza i kvalitete suradnje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Broj okupljanja s članicama (40) ● Aktivna suradnja (30) ● Povećano sudjelovanje na skupštinama ● Povećana aktivnost na skupštinama ● Broj organizacija u novim regijama (4) ● Broj novozaposlenih u članstvu ● Broj organizacija koje su po prvi puta zaposlile nekoga (4) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Godišnji izvještaji ● Izvještaji udruga članica ● Izvještaji sa skupštine ● Komunikacija s članicama 	<ul style="list-style-type: none"> ● Povećanje budžeta za putne troškove ● Edukacije za članstvo o fundraisingu, pisanju projekata, PM-u, organizacijskom razvoju

5. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

Ovim ciljem Savez želi osigurati dostatne ljudske i materijalne resurse za postizanje ciljeva ovog strateškog plana. Kao takav, on horizontalno doprinosi svim ciljevima te se za postizanje nekih ciljeva može smatrati stvaranjem osnovnih preduvjeta za daljnji rast i razvoj organizacije. Kao takav, zahtjeva najviše dugoročnog promišljanja, s obzirom na realan tempo raspisa i ugovaranja projektnog financiranja u Hrvatskoj u ovom trenutku.

- **Jačanje kapaciteta kroz širenje operativnog tima Saveza**
- **Postizanje financijske održivosti programa i aktivnosti Saveza**
- **Proširene financijskih resursa i povećanje fleksibilnosti financiranja primjenom novih modela namicanja sredstava**
- **Postizanje sustavnog i planskog pristupa organizacijskom razvoju**

U Zagrebu, 25.12.2021 godine

Lidija Penko, predsjednica SUZAH-a

